

Život činný je opravdový život. Zahálka je hrobem člověka zaživa.

Co máš udělat, do toho se dej s chutí, co sám můžeš udělat, to nečekej od jiných a bez příčiny neodkládej s ničím.

Když můžeš někomu pomoci, učiň to s největší radostí.

Jan Amos Komenský (1592-1670)

1. Úvod

Kriminální jednání (dále jen „kriminalita“) můžeme definovat jako úhrn činů uvedených v trestním zákoně, obvykle popisovaných podle prostoru, času, rozsahu, struktury a pohybu.

V obecném slova smyslu se jedná o veškeré páchání přestupků nebo trestných činů. Širší pojmem než kriminalita je pak delikvence, kde se jedná o činnost porušující nejen právní, ale i společenské, tedy širší normy.

Jestliže si namátkově vyjmenujeme některá společensky nežádoucí jednání, jako např. zanedbávání povinné výchovy, ohrožování mravní výchovy, týrání svěřené osoby, dvojí manželství, obchodování s dětmi, etnické násilí, xenofobie, šíření poplašných zpráv, týrání zvířat, opilství, kuplířství, výtržnictví, obecné ohrožení, poškozování životního prostředí, úplatky, zneužití pravomoci veřejného činitele, útok na veřejného činitele, krádež, zpronevěra, podvod, lichva, poškozování cizí věci, toxikomanie – držení, výroba, distribuce, vražda, vražda dětí, ublížení na zdraví, rvačka, ohrožování pohlavní nemocí, znásilnění, pohlavní zneužívání, incest, podporování a propagování hnutí směřujících k potlačování práv a svobod člověka, omezování osobní svobody, loupež, braní rukojmích, vydírání, terorismus, genocida, mučení, válečná krutost a další, vidíme, že se jedná o velice rozsáhlou problematiku.

Ozbrojené síly jsou součástí společnosti, proto musíme předpokládat výskyt většiny výše uvedených celospolečenských sociálně nežádoucích jevů i v jejich prostředí. Včasná a cíleně zaměřená intervence může zabránit vzniku těchto jevů, popř. přispět k eliminaci jejich výskytu, pokud již byly v rezortním prostředí zaznamenány.

2. Prevence kriminality

K pochopení rozsáhlé problematiky prevence kriminality a její realizace v rezortu MO je potřebné si nejprve definovat prevenci kriminality.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 uvádí: „Prevence kriminality zahrnuje veškerá opatření ke snižování rizika výskytu trestných činů, jakož i jejich škodlivých důsledků pro jednotlivce a společnost, včetně strachu z kriminality. Prevence kriminality se snaží působit na různorodé příčiny kriminality. Prosazování práva a trestní sankce jsou v této souvislosti ponechávány stranou, navzdory jejich potenciálně preventivním účinkům.“

K tomu, aby byla strategie prevence efektivní, jsou potřebná základní data, analýzy, kvalitní plánování a hodnocení realizovaných aktivit. Předpokladem toho je **vytvoření efektivního a stálého systému sběru, analytického zpracování, předávání a poskytování informací** v oblasti prevence kriminality mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality.

Vzhledem k tomu, že se trestná činnost rodí z více různých faktorů, **je nezbytný koordinovaný a víceoborový přístup**, v němž mají významnou roli státní orgány na všech úrovních. Na národní úrovni je prevence kriminality podporována dotačním systémem, jehož správu provádí Ministerstvo vnitra prostřednictvím Republikového výboru pro prevenci kriminality. Na programy prevence kriminality jsou vládou České republiky každoročně uvolňovány finanční prostředky.

V rámci prevence kriminality mají významnou roli cílená sociální opatření. Sociální prevence povzbuzuje prosociální chování prostřednictvím opatření z oblasti sociální, ekonomické, zdravotní, trhu práce a vzdělávání. Zaměřuje se na rizikové a ochranné faktory spojené s trestnou činností a viktimizací. Úkolem **sociální prevence** je také působit na rizikové faktory, které přispívají k výskytu kriminálního chování. **Situační prevence** má za cíl snižování příležitostí a podnětů k páčání trestné činnosti, maximalizaci rizika dopadení a minimalizaci prospěchu z trestné činnosti.

3. Organizování prevence kriminality v České republice

Prevence kriminality je v České republice organizována na třech úrovních:

- a) **na mezirezortní úrovni** – těžiště mezirezortní spolupráce spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k tradiční (obecné) kriminalitě a koordinace preventivních činností jednotlivých rezortů, které jsou zastoupeny v Republikovém výboru pro prevenci kriminality a podněcování nových preventivních aktivit,
- b) **na rezortní úrovni** – programy prevence kriminality vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy,
- c) **na místní úrovni** – do níž jsou zapojeny orgány veřejné správy, policie, nevládní organizace a další instituce působící v obcích. Podstatou systému prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti.

Výchozím dokumentem, který formuluje vizi cílového stavu v prevenci kriminality, je usnesení vlády č. 925 ze dne 14. prosince 2011 ke **Strategii prevence kriminality České republiky na léta 2012 až 2015** (dále jen „Strategie“). Strategie zahrnuje aktivity rezortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality.

Pozn.: MO má v uvedeném výboru své zastoupení a zabývá se nejen kriminalitou jako takovou, ale i jevy, které lze charakterizovat jako kriminogenní, zvyšující riziko výskytu kriminálního chování.

4. Organizování prevence kriminality v rezortu MO

Prevence kriminality patří mezi hlavní a dlouhodobé úkoly v práci s lidským potenciálem v rezortu MO. Výchozími dokumenty k zabezpečení úkolů prevence kriminality

jsou Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů na období let 2010 až 2014 a RMO č. 53/2010 *Prevence sociálně nežádoucích jevů*.

V rámci naplňování cílů výše uvedené Strategie je pozornost rezortní prevence kriminality zaměřena zejména na oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání.

Pozornost je prioritně zaměřena na stanovené **cílové skupiny s vyšší mírou rizikového chování**, mezi něž patří zaměstnanci MO, kteří jsou z důvodu služebního nebo pracovního zařazení odloučeni od rodiny, dále vojáci z povolání, kteří jsou vysíláni do zahraničních operací a jejich rodiny, vojáci z povolání ve věku do 35 let, žáci a studenti vojenských škol.

Koordinačním a iniciujícím orgánem v oblasti zabezpečení úkolů prevence kriminality je **rezortní komise pro prevenci sociálně nežádoucích jevů** (dále jen „rezortní komise“). Rezortní komise každoročně stanovuje subjektům prevence priority v oblasti prevence kriminality a zabezpečuje implementaci úkolů, které pro MO vyplývají ze Strategie a ze zastoupení MO v Republikovém výboru pro prevenci kriminality, včetně požadovaných rezortní výstupů (podklady do zpráv, vyhodnocení plánovaných úkolů, stanovení priorit na následující rok apod.).

Hlavními subjekty, které se podílejí na celorezortní prevenci kriminality, jsou **Vojenská policie, Vojenské zpravodajství, Inspekce ministra obrany a Ředitelství personální podpory**. Na místních úrovních to jsou především velitelé, náčelníci, ředitelé (dále jen „vedoucí zaměstnanci“) se svými poradními orgány – komisemi pro prevenci sociálně nežádoucích jevů.

5. Aktivita v oblasti rezortní prevence kriminality

- a) **Program prevence kriminality** – v rozpočtu MO jsou každoročně vyčleňovány finanční prostředky na „Program prevence kriminality“, v jehož rámci jsou realizovány projekty vojenských útvarů a zařízení, zaměřené zejména na oblast vzdělávání a na oblast sociální prevence (naplnění volného času stanovených cílových skupin s vyšší mírou rizikového chování). V období let 2008 až 2011 bylo v rezortu MO realizováno např. 563 projektů prevence kriminality, na které bylo vyčleněno celkem 29 525 000,- Kč.

- b) **Vzdělávání** – k zabezpečení vzdělávání zaměstnanců MO v oblasti prevence kriminality jsou využívány v maximální míře interní zdroje. Na vlastním organizování vzdělávacích aktivit se podílejí vedoucí zaměstnanci v součinnosti s Vojenskou policií, Inspekcí ministra obrany, sekcí personální MO, Ředitelstvím personální podpory a Univerzitou obrany. V případě potřeby jsou do těchto aktivit zapojováni i externí specialisté (Národní protidrogová centrála, Policie ČR apod.).

Centrálním způsobem ve prospěch celého rezortu MO je každoročně realizován **Projekt vzdělávání v oblasti prevence kriminality**, který je obsahově koncipován podle požadavků vojenských útvarů a zařízení (např. problematika extremismu, korupce, finanční gramotnosti, zneužívání omamných a psychotropních látek (OPL), dodržování lidských práv a svobod, komunikace a vztahů v pracovních týmech).

Z realizovaných aktivit si uveďme příklady některých nejdůležitějších. Inspekci ministra obrany byl realizován celorezortní seminář k otázkám ochrany lidských

práv v ozbrojených silách. Vojenská policie připravila odborný seminář na téma „Pravicový extremismus v ČR.“ V oblasti boje proti extremismu byl Ředitelstvím personální podpory zorganizován seminář k problematice extremismu pro určené funkcionáře MO, na který navazovala celá řada vzdělávacích aktivit pro velitelský sbor všech stupňů, příslušníky psychologické služby, předsedy komise pro prevenci sociálně nežádoucích jevů a poradce pro prevenci, studenty Univerzity obrany, pedagogické pracovníky a žáky Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy MO, vojáky vysílané do zahraničních operací. Ostatní zaměstnanci MO byli s problematikou extremismu seznámeni v rámci různých forem školení a vzdělávání.

V roce 2011 v rámci odborných zaměstnání osob zabývajících se problematikou prevence sociálně nežádoucích jevů, včetně boje s korupcí, kriminalitou a ochranou lidských práv, uskutečnili pracovníci Inspekce ministra obrany čtyři přednášky. Lektori Vojenské policie zabezpečili 56 přednášek pro téměř 1100 příslušníků rezortu MO. Pozornost byla věnována zejména oblasti zneužívání omamných a psychotropních látek (OPL) a problematice extremismu. Vojenská policie se také podílela na přípravě a vzdělávání jednotek, které byly vysílány do zahraničních operací. Další vzdělávací aktivity v oblasti prevence kriminality zabezpečovalo Ředitelství personální podpory s využitím vnitrozorních a mimozorních zdrojů.

Cílem všech vzdělávacích aktivit je přispívat ke zvyšování právního vědomí zaměstnanců MO a výchovně působit.

- c) **Boj proti korupci** – realizována a vyhodnocována jsou opatření „Aktualizovaného rezortního protikorupčního programu“. Realizované aktivity přispívají ke snížení rizika korupčního jednání, k řešení zjištěných škod a přijímání dalších opatření, včetně personálních, v případech zjištěného možného korupčního jednání.

Inspekce ministra obrany využívá k odhalování případné korupce v rezortu MO kontaktní stránku korupce@army.cz a informace občanů o možném korupčním jednání v působnosti MO předaných provozovatelem speciální protikorupční linky č. 199. V součinnosti s Univerzitou obrany jsou pravidelně organizovány kurzy pro kontrolní pracovníky, do jejichž obsahu je zařazena problematika boje proti korupci a procvičování reakcí na vznik korupčního prostředí při vyřizování stížností.

- d) **Činnost Vojenské policie** – Vojenskou policií je zabezpečováno předcházení, odhalování a šetření protiprávních jednání s důrazem na **včasné odhalování páchání závažné hospodářské kriminality a korupce**. Spolupráce je realizována s orgány Policie ČR, obecní policie a Celní správy, Vězeňskou službou, obecními a městskými úřady v místě dislokace vojenských posádek a vojenských objektů, se Službou kriminální policie a vyšetřování PČR, především s útvarům pro odhalování korupce a finanční kriminality a útvarům pro odhalování organizovaného zločinu při předávání konkrétních poznatků o protiprávních jednáních v rezortu MO a jejich následného šetření. V rámci MO pak zejména s orgány Inspekce ministra obrany a Vojenského zpravodajství. Realizovaná spolupráce při plnění úkolů prevence kriminality přináší **vyšší objasňenost trestné činnosti** a přispívá ke zvýšení právního vědomí zaměstnanců MO.

- e) **Poskytování informací** – v rámci informovanosti zaměstnanců MO o problematice prevence kriminality jsou provozovány rezortní intranetové stránky „Prevence sociálně nežádoucích jevů“, intranetové a internetové stránky Inspekce ministra obrany.

Všem vojákům z povolání, kteří nastupují k absolvování základního výcviku, je distribuována „**Informace pro vojáky v základním výcviku k prevenci sociálně nežádoucích jevů**“. Problematicke prevence kriminality jsou také věnovány články v rezortním časopisu A Report. Ke sledování a vyhodnocování ukazatelů vývoje bezpečnostní situace u policejně zabezpečovaných útvarů a zařízení využívá Vojenská policie interní softwarovou aplikaci „Prevence Vojenské policie“. V roce 2011 probíhala implementace evidence dopravně pořádkové služby do jednotného informačního systému. Uvedený informační systém přinesl **zkvalitnění plánovací, vyhodnocovací a analytické činnosti**.

- f) **Výzkum** – poznatky z výzkumů, průzkumů a šetření jsou využívány v rámci koordinace preventivních opatření. Např. Univerzitou obrany byl proveden sociologický výzkum na téma „Pravicový extremismus“, kterého se zúčastnilo 465 respondentů – vojáků z povolání. Výsledky výzkumu byly využity k přijetí účinných opatření na všech úrovních velení a řízení. Referátem expertních služeb sekce personální MO jsou realizovány průzkumy, šetření a analýzy úrovně spokojenosti s životními a pracovními podmínkami v malých společenských skupinách. Výsledky budou využity v rámci koordinace dalších úkolů rezortní prevence kriminality (např. v oblasti prevence extremismu).
- g) **Kontrolní činnosti** – činnosti slouží zejména k ověření stavu plnění preventivních úkolů, k ověření dodržování stanovených zákazů v oblasti prevence a prověření účinnosti zabezpečovaných preventivních aktivit. Kontrolní činnosti v oblasti prevence provádí Vojenská policie, Inspekce ministra obrany, sekce personální MO a Ředitelství personální podpory. Nadřazenými stupni je v rámci některých tematických kontrol prováděna také kontrola zabezpečení oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů u podřízených útvarů a zařízení. Četnost provádění těchto kontrol má pozitivní účinek na příslušníky MO a počet pozitivních záchytů se dlouhodobě snižuje.

Ze statistiky na str. 107 (tab. 1, 2) vyplývá, že četnost kontrol v oblasti situační prevence je celkově stabilní. Výrazněji narostl počet kontrol dozorcí služby a ochranné směny. V oblasti toxikomanie došlo ke snížení počtu kontrolovaných osob a kontrol přímo vyžádaných velitelskými orgány.

Další kontroly v oblasti toxikomanie prováděli vedoucí zaměstnanci, kterým je tato povinnost uložena RMO č. 53/2010 Věstníku.

6. Analýza kriminality

Kriminální statistiky vedené Vojenskou policií hodnotí situaci pořádku a bezpečnosti uvnitř ozbrojených sil v roce 2011 jako stabilizovanou. Vojenská policie v hodnoceném období prověřovala celkem 709 podezření ze spáchání protiprávního jednání, což činí pokles nápadu cca o 4,5 % oproti roku 2010. Potvrdily se trendy z minulých let, kdy opět v nápadu trestné činnosti převládaly majetkové trestné činy (60%) nad trestnými činy vojenskými (16%).

Nahlédneme-li do výše zmíněných statistik k počtu některých vybraných případů v roce 2011, zjistíme, např.:

- počet případů podezření ze spáchání trestných činů proti majetku – nárůst cca o 15 % proti roku 2010 (2011 – 140, 2010 – 122),

Tab. 1: Kontroly provedené Vojenskou policií v oblasti situační prevence (2009-2011)

Oblast kontroly	2009	2010	2011
Kontrola zabezpečení skladů materiálu	635	712	853
Kontrola zabezpečení skladů zbraní a munice	33	80	250
Kontrola zabezpečení opuštěných objektů	657	831	1 112
Kontrola režimu vstupu a oplocení	1 707	1 834	2 169
Kontrola výkonu strážní služby	171	42	103
Kontrola dozorcí služby a ochranné směny	804	309	783
Zabezpečení skladů OPL (omamných a psychotropních látek)	2	4	10
Kontrola výkonu outsourcingových služeb	505	509	532

Pozn.: Zdroj – Vojenská policie

Tab. 2: Statistické výsledky kontrol provedených Vojenskou policií v oblasti toxikomanie (2009-2011)

Statistické výsledky	2009	2010	2011
Kontrolované osoby	3 755	4 486	2 621
Osoby s pozitivním testem na alkohol	26	21	8
Osoby s pozitivním testem na OPL	1	2	0
Preventivní akce na OPL se služebními psy	121	155	147
Pozitivní nálezy OPL služebními psy	4	2	1
Osoby odeslané k lékařskému vyšetření	9	8	0
Kontroly přímo vyžádané velitelskými orgány	106	143	91

Pozn.: Zdroj – Vojenská policie

- počet případů podezření ze spáchání trestných činů proti životu a zdraví – nárůst cca o 78 % oproti roku 2010 (2011 – 16, 2010 – 9),
- počet případů podezření ze spáchání trestných činů hospodářských – nárůst cca o 250 % oproti roku 2010 (2011 – 10, 2010 – 2),
- počet případů podezření ze spáchání trestných činů vojenských – nárůst cca o cca 54 % oproti roku 2010 (2011 – 37, 2010 – 24),
- počet případů podezření ze spáchání trestných činů proti pořádku ve věcech veřejných - pokles o cca 58 % oproti roku 2010 (2011 – 12, 2010 – 31),
- počet podezření ze spáchání trestného činu na úseku toxikomanie – pokles o cca 83 % oproti roku 2010 (2011 – 1, 2010 – 6),
- počet podezření ze spáchání trestného činu na úseku projevů extremismu – pokles o cca 67 % oproti roku 2010 (2011 – 1, 2010 – 3).

Přestože se uvedené počty případů podezření, vzhledem k celkovému početnímu stavu personálu MO, mohou jevit jako nízké, nelze jejich výskyt podceňovat. Kriminalita představuje problém, který je třeba řešit metodologicky.

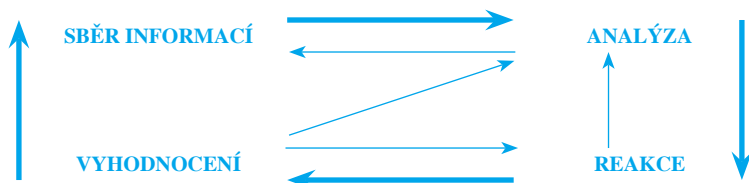
Jak tedy postupovat a jakou použít metodu?

Od subjektu (řešitele) problému se očekává:

- specifikace o jaký problém se jedná (zda jde o problém prostředí, nebo se jedná o chování účastníků),

- důkladná analýza k pochopení příčin problému,
- hledání veškerých dostupných možností k odstranění těchto příčin,
- prosazování dlouhodobých řešení,
- vyhodnocení úspěšnosti realizovaných aktivit.

Proces řešení problému lze demonstrovat např. na **modelu SARA**, který zavedli John Eck a Bill Spellman.

Zdroj: Ronald V. Clarke, John E. Eck, *Analýza kriminality v 60 krocích*

Obr. 1: Proces řešení problémů pomocí modelu SARA

Aplikace tohoto modelu v rezortu MO s využitím věcně dotčených subjektů předpokládá:

1. Sběr informací zabezpečuje Vojenská policie, Vojenské zpravodajství, Inspekce ministra obrany, vojenská zdravotnická služba, Ředitelství personální podpory a poradní orgány pro prevenci vedoucích zaměstnanců.
2. Sumarizaci informací a jejich analýzu provádí Ředitelství personální podpory.
3. Reakci (nastavení opatření rezortního preventivního programu) na základě provedené analýzy připravuje Ředitelství personální podpory, které seznamuje rezortní komisi s analýzou a návrhem reakce. Rezortní komise zabezpečí koordinaci navržených preventivních opatření v celém rezortu MO.
4. Vyhodnocení účinnosti realizovaných aktivit zpracovává Ředitelství personální podpory a předkládá jej rezortní komisi, která je projedná a na základě aktuálního výskytu sociálně nežádoucích jevů rozhodne o případných změnách nebo stanovení dalších preventivních opatření. Zastoupení subjektů v rezortní komisi (velitelské, řídicí a odborné složky) zabezpečuje **koordinovaný a víceoborový přístup k řešení problému**.

K analýze kriminality lze (např. u Vojenské policie) využít tzv. **trojúhelník analýzy kriminality** (viz obr. 2). Jeho využitelnost je aplikovatelná zejména při přístupu *community policing*, který Vojenská policie uplatňuje ve své praxi. Základním východiskem uvedeného přístupu je, že vojenský policista dobře zná prostředí policejně zabezpečovaného útvaru, velitele a spolupracuje se subjekty na místních úrovních (např. obecní úřady, obecní policie, Policie ČR apod.) v boji proti kriminalitě.

Trojúhelník analýzy kriminality vychází z teorie environmentální kriminologie, kdy k tzv. predátorskému činu dochází v okamžiku, kdy se pravděpodobný pachatel a vhodný cíl (lidská oběť nebo neživý cíl) potkají ve stejném čase na stejném místě, kde chybí potencionální ochránce. Trojúhelník chápe přítomnost latentního pachatele jako danou, protože přirozená lidská chamtivost a sobectví jsou ve většině případů dostatečným vysvětlením motivu.

Zdroj: Ronald V. Clarke, John E. Eck, *Analýza kriminality v 60 krocích*

Obr. 2: Trojúhelníková analýza kriminality

Kontrolními prvky jsou:

- a) **účinný ochránce** – může jím být např. policie, bezpečnostní agentura, soukromá ostraha apod.,
- b) **dohlížitel** – osoba, která pachatele zná a dokáže jeho konání do určité míry ovládat (rodič, učitel, nadřízený, spolupracovník apod.),
- c) **správce místa**, majitel, osoba, která má určitou odpovědnost za kontrolu chování na specifickém místě.

Podklady z analýzy kriminality jsou důležité pro rozhodovací proces ke stanovení adekvátních preventivních opatření a odstraňování příčin potencionální kriminality.

7. Úkoly v oblasti rezortní prevence kriminality na následující období

MO si stanovilo do Strategie následující dlouhodobé úkoly:

1. Vytvořit rezortní strategické a koncepční materiály upravující oblast prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.
2. Začlenit opatření prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů do rezortního programu zabývajícího se zdokonalením komplexní výchovy příslušníků ozbrojených sil ČR.
3. Každoročně stanovovat priority v oblasti rezortní prevence kriminality na následující rok a zabezpečit efektivní využívání finančních prostředků vyčleňovaných z rozpočtu MO na rezortní „program prevence kriminality“.
4. Vyčleňovat finanční prostředky na podporu rozvoje systému prevence kriminality na celorepublikové, krajské a lokální úrovni a na podporu projektů prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.
5. Prohlubovat vzdělání všech zaměstnanců MO v oblasti boje proti extremismu a korupci, ochrany lidských práv a aktuálních kriminálně rizikových jevů.
6. Zabezpečit spolupráci Vojenské policie s orgány Policie ČR, obecní policie, Celní správy, s Vězeňskou službou, obcemi a městskými úřady při předávání

konkrétních poznatků o protiprávních jednáních v rezortu MO a jejich následného šetření.

7. Realizovat projekt „Efektivní vnitřní kontrola v rezortu MO“, financovaný z prostředků EU – operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.
8. Realizovat „Program prevence kriminality“ s důrazem na podporu projektů určených pro cílové skupiny s vyšší mírou rizikového chování.

Uvedené úkoly jsou průřezové pro celé období platnosti Strategie. Aktuální upřesňování úkolů je prováděno každoročně a zveřejňováno je formou přijatého usnesení vlády ČR.

8. Závěr

Prevence kriminality tvoří nedílnou součást rezortní prevence sociálně nežádoucích jevů. Zaměřena je nejen na aktuálně detekované sociálně nežádoucí jevy, ale i další jevy, které mohou vzniknout vzhledem k jejich výskytu ve společnosti.

V následujícím období, kdy budou podle Bílé knihy obrany optimalizovány organizační struktury MO, dojde k přehodnocení stávajících platných dokumentů, týkajících se zabezpečení systému prevence sociálně nežádoucích jevů.

Pozornost preventivních aktivit bude i nadále zaměřena na problematiku extremismu, majetkové trestné činnosti, alkoholových, drogových a nedrogových závislostí. V rámci přípravy personálu budou realizovány výchovné aktivity s cílem eliminovat nezdravé mezilidské vztahy.

Na závěr si připomeňme to nejdůležitější, že **vychovávat musíme všichni**. Jedině touto cestou můžeme dosáhnout toho, že eliminujeme sociálně nežádoucí jevy na minimum. Prevenci se snažme vnímat i jako prostředek ke změně myšlení personálu.

K tomu, aby mohl člověk vychovávat a pozitivně působit, musí mít určitou sumu vědomostí a zkušeností, kterou získá prostřednictvím stanovených vzdělávacích aktivit nebo samostudiem problematiky. Přiznejme si však skutečnost, že nestačí jen to, co je stanoveno, ale na prvním místě **musí být to, že to chceme**. K tomu, abychom byli úspěšní v oblasti preventivního působení ve svém okolí a svou prací pomohli pro budoucí generace zachovat určitý hodnotový systém, musí být prioritou každého z nás „**být**“ před „**mít**“.

Použitá literatura a prameny:

- CLARKE Ronald,V., ECK, John E. *Analýza kriminality v 60 krocích*. Center for Problem Oriented Policing, ProPolice, Otevřená společnost, o.p.s., 2010, ISBN 978-80-87110-22-5.
- KOMENSKÝ, Jan Amos. *Obecná porada o nápravě věcí lidských*. Praha: nakladatelství Svoboda, 1992. (565 + 501 + 595 s.) První úplný český překlad, ISBN 80-205-0224.
- Informace pro vojáky v základním výcviku k prevenci sociálně nežádoucích jevů.*
- Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů na období let 2010 až 2014.*
- Kontaktní stránky rezortu MO*, dostupné na: korupce@army.cz.
- Pravicový extremismus*. Sociologický výzkum Univerzity obrany.
- Program prevence kriminality.*
- RMO č. 53/2010*, Prevence sociálně nežádoucích jevů.
- Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2012 až 2015.*
- Usnesení vlády ČR č. 617 ze dne 3. listopadu 1993 o projednání koncepce a programu prevence kriminality.*
- Usnesení vlády č. 925 ze dne 14. prosince 2011 ke Strategii prevence kriminality České republiky na léta 2012 až 2015.*